

Fotodynamische therapie (PDT)

In overleg met uw behandelend arts is besloten dat u behandeld wordt met Fotodynamische therapie (PDT). Deze folder geeft u algemene informatie over deze behandeling.

Wat is Fotodynamische therapie?

Fotodynamische therapie is een therapie voor de behandeling van bepaalde huidtumoren of voorstadia daarvan. Bij deze behandeling worden afwijkingen met behulp van een crème gevoelig gemaakt voor licht. Deze crème moet gedurende enkele uren intrekken en wordt specifiek in deze kwaadaardige en/of onrustige cellen opgenomen.

Voordeel van deze therapie is dat huidkanker en voorstadia daarvan kunnen worden behandeld zonder dat operatief ingrijpen nodig is. Hierdoor heeft deze behandeling minder kans op littekens. Ook is het mogelijk om grotere gebieden te behandelen. Uit onderzoek is gebleken dat deze behandeling effectief en veilig is.

Welke huidaandoeningen worden met PDT behandeld?

- Huidkanker
- Zonbeschadigde plekken (actinische keratosen)
- Voorstadia van huidkanker (M. Bowen)

Huidkanker en voorstadia van huidkanker worden tweemaal behandeld met een tussenpoos van een week, de zonbeschadigde plekken slechts éénmaal.

Voor de behandeling

Voor een optimaal effect van de behandeling is het van groot belang dat de te behandelen huid geen korstjes, schilfers of verdikkingen bevat. De arts of verpleegkundige haalt deze bij het eerste bezoek weg. Het kan zijn dat de arts u een speciale ontschilferzalf met salicylzuur voorschrijft die er voor zorgt dat de schilfers verweken. U moet hiermee vanaf 7 dagen voor de behandeling 2 x per dag de harde plekken en korsten insmeren. Op de dag van de behandeling zelf mag u niets op de huid smeren.

De behandeling

Het is prettig als u bij de behandeling comfortabel zittende kleding draagt, die de te behandelen huid volledig bedekt.

Wat neemt u mee?

- Als er plekken op de hoofdhuid worden behandeld, adviseren wij u een pet of een hoed mee te nemen.

- Als er plekken dicht bij de ogen worden behandeld, neem dan een zonnebril mee voor na afloop.
- Neem voor de wachttijd lectuur of iets anders om te doen mee.
- Gelre ziekenhuizen biedt u een gratis Wifi-netwerk aan. Vraag naar het instructiekaartje aan de balie.

Waar meldt u zich?

Op de afgesproken datum meldt u zich op de afgesproken tijd bij de polikliniek Dermatologie in Gelre ziekenhuizen Apeldoorn.

De dagopname duurt in totaal ongeveer 4 uur, de behandelingen zelf 2 x 15 minuten.

Het eerste deel van de behandeling:

De plekken op de huid worden, nadat eventuele korstjes zijn verwijderd, ingesmeerd met een crème met de werkzame stof 5-ALA. Deze crème wordt vrijwel alleen opgenomen in huidkankercellen en voorstadia daarvan. Het zet deze cellen aan tot verhoogde productie van een lichaamseigen stof (Protoporfyrine IX). Dit maakt de cellen gevoelig voor licht. Om ervoor te zorgen dat de crème goed intrekt, dekt de doktersassistente of de verpleegkundige de plekken af met een plastic folie en wordt het met aluminiumfolie en extra verband verstevigd en lichtdicht gemaakt. Hierna kunt u zich weer aankleden. Plekken op het gelaat of handen kunnen eventueel met speciale pleisters en/of katoenen handschoenen worden beschermd tegen het licht.

De crème trekt in circa 3 uur in de huid. Het is belangrijk dat er tijdens deze uren geen zonlicht of daglicht bij de ingesmeerde plekken komt. Verder is van belang dat de ingesmeerde huid niet te veel afkoelt. Zonlicht en afkoeling kunnen de effectiviteit van de behandeling verminderen. Mede daarom mag u tijdens deze wachttijd het ziekenhuis niet verlaten.

Het tweede deel van de behandeling:

Na 3 uur begint het tweede deel van de behandeling: de belichting. Hiervoor meldt u zich weer op de polikliniek. De doktersassistente of de verpleegkundige verwijdert de aluminium folie, de plastic folie en de overtollige crème. Hierna worden de plekken belicht met een speciale lamp die oranje-rood licht uitstraalt. Dit licht is onschadelijk voor de huid, maar in combinatie met de 5-ALA crème leidt dit tot afbraak van aangedane cellen. De behandeling kan pijnlijk zijn en zo nodig krijgt u pijnstilling. De lamp kan per belichtingssessie van ongeveer 9 minuten een huidgebied belichten van ongeveer 15 x 15 cm.

De totale duur van de belichting is vooral afhankelijk van het aantal plekken. Uw ogen worden afgedekt met een beschermende bril die u van ons krijgt..

De verpleegkundige of doktersassistente vraagt regelmatig hoe u de behandeling ervaart. Eventuele pijn treedt meestal in de eerste minuten van de belichting op en blijft dan nagenoeg constant.

Na de belichting kunnen de plekken een aantal dagen nog wat schrijnen. U kunt de behandelde plekken koelen en eventueel een pijnstiller gebruiken. Meteen na de belichting mag u weer naar huis.

Na de behandeling

De plekken kunnen nog tot 24 uur lichtgevoelig en pijngevoelig blijven. Bedek en koel gedurende die tijd de plekken zoveel mogelijk. Na de behandeling ruimt de huid de aangedane en inmiddels beschadigde huidcellen op en vervangt deze door nieuwe huidcellen. U kunt dit merken door een huidreactie, die meestal enkele uren tot dagen na de behandeling optreedt. De huid kan rood worden, opzwellen en wat gaan schilferen. De behandelde huid kan er uit gaan zien als een schaafwond. Dit is normaal en wijst op een opruimreactie van de huid. De behandelde plek moet u daarom minimaal 24 uur beschermd worden tegen daglicht. Ook hierna is het aan te raden de huid te beschermen tegen zon/daglicht.

Mogelijke complicaties die kunnen optreden zijn:

- Pijn, met name tijdens de belichting branderige pijn. De pijn wordt na belichting minder.
- Flauwvallen, kan t.g.v. de pijn en spanning (zelden).
- Na behandeling van grotere gebieden met hoge dosis wordt haarverlies gezien, die soms blijvend kan zijn (zelden).
- Infectie (zelden)
- Tijdelijke pigmentverschuivingen

De wondjes zijn binnen 2 weken dicht en genezen vanzelf weer. Het is belangrijk dat u in deze periode de huid goed schoon houdt zodat er geen infectie optreedt. Het kan zijn dat uw arts een desinfecterende of antibacteriële zalf op recept mee geeft.

Krijgt u koorts of bent u ongerust? Neem dan contact op met de polikliniek dermatologie. Bij een oppervlakkige wond deze dagelijks verbinden met een schone pleister. Eventueel kunt u bij aanhoudende napijn een pijnstiller gebruiken (bijv. paracetamol) of koelen (bijv. met een koelelement).

Vervolgafpraak

Na de behandeling maakt u een afspraak voor controle bij de arts.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan gerust aan de behandelend arts of aan de doktersassistente of aan de verpleegkundige.

Bereikbaarheid

Polikliniek Dermatologie

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 16.30 uur

Locatie Apeldoorn - tel: 088 - 1053362

Locatie Zutphen - tel: 088 - 1053363